

1. UVOD

U svim periodima istorije civilizacije obrazovanje i učenje su bili suštinski elementi razvoja društva i čoveka.

Osnovno obrazovanje i vaspitanje u Republici Srbiji je regulisano Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, obavezno je i traje osam godina.

Osnovno obrazovanje i vaspitanje je delatnost od neposrednog društvenog interesa i ono se ostvaruje kao javna služba.

Načela na kojima se zasniva rano vaspitanje i obrazovanje razvijaju dosledan i integrisan pristup nezi i vaspitanju svakog deteta, vodeći računa o dobrobiti deteta i doprinoseći celovitom razvoju, uvažavajući pravo deteta da se razvija i obrazuje.

Kada vaspitanje i obrazovanje dece ranog uzrasta započne rano, van njihovog doma, to donosi pozitivne uticaje za celokupno društvo **AKO** i **KADA** im se pruža kvalitetno predškolsko vaspitanje i obrazovanje. Rano vaspitanje i obrazovanje omogućava detetu da napreduje, postiže određene uspehe i razvija sposobnosti i sklonosti, te je u tom periodu od velike važnosti i da razvija pozitivne predispozicije za socijalizaciju, ranu samostalnost i kreativnost. Takođe, ulaganje u rano vaspitanje i obrazovanje donose mnogostruke dobiti za kasnije faze obrazovanja i doprinose obrazovnom razvoju u okviru samih porodica. Bolje inkluzivno obrazovanje doprinosi dobrobiti društva i ravnopravnijoj i pravičnijoj društvenoj inkluziji, kao i razvoju lokalne zajednice.

Kvalitetno vaspitanje i obrazovanje stvara ravnotežu u odnosu na rodnu neravnopravnost u okviru porodice i pruža ekonomske dobiti za žene i porodice kroz poboljšanje prilika i mogućnosti za žene da rade, što dovodi do pozitivnih socioekonomskih efekata kroz uvećanu produktivnost na tržištu rada.

Pružanje kvalitetnog vaspitanja i obrazovanja može veoma da pomogne u rešavanju izazova i da usmeri odabir politike ka otvorenijem, inkluzivnijem i produktivnijem društvu.

Rano vaspitanje i obrazovanje nije samo obrazovanje veoma male dece, već i način društvenog razvoja.

Čvrsti ekonomski dokazi potvrđuju koristi koje proističu iz obrazovanja u ranom detinjstvu, po zemlju i pojedince, a objašnjavaju ih dostignuća na polju istraživanja mozga.

Da počnemo sa ekonomskim razlozima. Koristi od ranog učenja manifestuju se na više načina:

- Prvo, deca su uspešnija u školi. Kratkoročno, to umanjuje troškove jer se smanjuje broj onih koji napuštaju školovanje i ponavljaju razrede, a dugoročno poboljšava obrazovno postignuće.
- Drugo, zdravlje dece se popravljaju, dejstvo koje se proteže na ceo život, sa suštinskim koristima po dete i smanjenjem državne potrošnje na zdravstvenu zaštitu.
- Treće, manje je verovatno da će ova deca, kada odrastu, da se upuste u kriminalna i druga disfunkcionalna ponašanja.

I na kraju, tu je i širi socio-ekonomski aspekt: opada stopa nezaposlenosti, a prosečna zarada raste, što dovodi do manje potrošnje na socijalna davanja, a više poreskih prihoda za državu.